

ZOMBOR és VIDEKE

POLITIKAI LAP.

Hirdetéseknél két hasábos perit sora 16 fill., többszöri beiktatásnál megfélemlő engedély. Nyitlér sora 30 fillér.

Felolós szerkesztő:

Dr. DONOSZLOYITS VILMOS.

Laptulajdonos:

OBLÁT KÁROLY.

Égész évre 12 kor., félévre 6 kor., negyedévre 3 kor.

Megjelenik vasárnap és esütörtökön.

Válaszszunk!

—y. A meddig ellát szemünk, ólom-szürke fellegek borítják az eget. Nincsen vihar, nem villámlik, se nem dörög, csak olyan elhaló hangon száll a moraj fejük fölött a magasban s a kedélyekre nyomasztólag, leverőleg hat a nagy homály és szürkeség. Tekinge-tünk az égre, vajjon szakadoznak-e a felhők s kezd-e már derülni? Napsuga-ras verőfény után vágyakozunk. Elég volt a viharból, meg a borus hangulatból. Áll a felhő, nem oszlik a szür-keség míg hatalmas szél nem támad s el nem űzi a megsűrűsödött csapadé-kokat. A politikai látóhatár fölött se derül ki mindaddig, míg az új válasz-tások szele el nem sepri a mai parla-mentet s a pártok újra meg nem alakulnak.

A mai pártok között nincs egység, nincs pártfegyelem; ki-ki a maga gusz-tusa szerint foglal állást s úgy visel-kedik, a mint neki tetszik. Nem ismer-nek tekintélyeket, nem követik a vezé-reket; mindegyik egy-egy nagyhatalom-nak kezeli magát. A törvényhozás szuverén; minden egyes tagja szuvere-nnek tartja magát. Ilyen viszonyok között lehetetlenné válik az alkotmá-nyos kormányzás. megszűnik a parla-mentarizmus. Az új miniszterelnök tör-vényes alapon áll, legfőbb célja a tör-vényes rendet helyreállítani, semmi új dologgal elő nem hozakodott, előde nyomdokain, liberális irányban halad; a katonai javaslatokat — a melyek az obstrukciót földídték — visszavonta s a törvényes rend még sem akar hely-re állani.

A horvátoknak nem kellett Khuen Héderváry gróf, mert nekik nagy ma-gyar volt; a magyar urak egy részének nem kell, mert horvátok, grancsárnak tartják. A napisajtó, az egy felhivatatos Magyar Nemzet-et kivéve, unisono üti-vágja. A különbség közöttük csak az, hogy az egyik édes, durva ököllel, a másik finom keztyűs kézzel bántal-mazza, abban azonban mind megegyez-nek, hogy támadják és elverik rajta a

port. A legjámborabb mamelukokba is bizonyos ellenzéki hangulat szállott; csakhogy céltalan minden fölruczeznás és ellenzékiekedés, a mikor maga az ellenzék sincs magával tisztában, hogy voltaképpen mit lévő is legyen? Égyrésze makacsul ragaszkodik az obstrukcióhoz, az alkotmányos erő-szakhoz s a másik földlja ezt az állás-pontot, mert fél az abszolút erőszak bekövetkezésétől. A szabadelvű pártban sincs meg az egység, a mióta elénekel-ték a zsoltárt, hogy: »Öröködbe Uram, pogányok jöttek.« A nemzeti párt be-olvasztása szétolvasztotta a régi szabad-elvűek egységét s az ebben rejlő erőt, mely a törvényes kormányzást három évtizeden át biztosította. A néppárt a a markába nevet s várja az alkalmas pillanatot, a mikor a zavaosban a siker jó kilátásával halászhat. Az Ugro-nisták pártja nemkülönben. A pártbom-lás teljes. Nincs az a politikai drótosztó, a ki ezt a szétrepedezett parlamentit nagy fazekat úgy össze tudná lákolni, hogy az ország hasznára válhatnék.

Legokosabb cselekedet lenne a há-zat fölösztatni. Hadd válasszon az ország választó közönsége új képvise-lőket. Csak az új pártalakulás változ-tathat ezen a képtelen helyzeten. A képviselő uraknak, ha a választás nem volna zsebkérdés, azután meg ha ön-zetten hazafiak volnának mindany-nyan; be kellene ezt látniok s lesze-relve az obstrukciót, módót kellene nyújtani arra, hogy a legszükségesebb törvényjavaslatok törvénynyé váljanak s az új választásokat törvényes alapon tarthassák meg. Nem valami hazafias cselekedet költségvetés, unjoncz nélkül »ex-lex«-ben kormányzati az orszá-got, akármilyen üdvös cél legeg is az obstruáló honatyák lelkeszemei előtt.

Az ellenzék kedvezőbb viszonyok, jobb hangulat mellett soha se ment a választások kortes-tűzébe, mint a mi-ként most mehelne. A hivatalos presz-szió ki van zárva; a vesztegetéstől, lélekvásárlástól sincs mit tartaniok, hiszen a kuriai bíráskodás teljes garan-cziát nyújt. A választóközönség is

örömmel megy a campagneba; az al-kothmányos költség, fuvarpénz jól esik a népek. Miől félnek hát? A mai hangulat biztos kilátásba helyezi az ellenzék megerősödését. Válaszszunk! Hadd nyilatkozzék a nemzet. Ha az el-lenzék jut többségre: megérti min-denki a nemzet óhaját, korona, kormány egyaránt. Ha azonban a régi szabadelvű párt nyeri meg az ország bizalmát, akkor az ellenzék is megért-heli, hogy a nemzet a 67-es alapon, lassu, de következetes, körültekintő és észszerű politikával, minden erő-szak és rázkódtatás nélkül akarja a magyarság jogos követelmé-nyeit kielégíttetni, ideáljai megvalósítani.

A mai helyzet határozottan tarhi-tatlan. A nagy homály és szürkeség, a sem ide, sem oda való tartozandó-ság, a huzavona, egyenetlenkedés, fe-gyelemzetlen pártállás nem vezethet ki-bontakozásra. Az idő mulik, az obstruk-czió tovább tart s nincs költségvetés, nincs unjoncz, nincs törvényes rend s ki tudja, mikor lesz?

Az új miniszterelnök bármennyire mondja, hogy nincs szándéka a parla-mentet »ex-lex«-ben fölösztatni, a mint hogy vadással nem is lehet; a kényszerű ég mégis csak arra az elha-tározásra erőszakolja, hogy utnak eresz-sze a bábeli zavarban szenvedő tör-vényhozó testületet.

Mi fog történni azután? Ez a pár-tok alakulásától, magatartásától s a ko-rona szándékától függ.

*. **A főispán elismerése — egy emberbarátnak.** Lapunkban megem-lékeztünk azon nemes téttről, hogy F r e u n d József öbcesei lakos százezer koronát adományszott kórház és szegényháza. Akkor méltattuk ezen fejedelmi adomány értékét. Most Latinovits Pal Bács-Bodrog vár-megye főispánja, a következő átirattal rója le elismerés adóját a humanizmus nevében a nemesen gondolkozó és es-lekedő öbcesei polgárnak. A főispánnak ezen gyengéd figyelve bizonyára nem téveszti el hatá-sát és örömmel vesz a közönség tudomást arról, hogy a nemesen cselekedt tettet elismeréssel honorálják felsőbb helyen is.

A főispáni elismerés így szól:

FERENCZ JOZSEF KESERUVIZ
AZ EGYEDÜL ELISMERT KELLEMES IZÜ TERMÉSZETES HASHAJTÓSZ

Tekintetes

Freund József úrnak.

Ó-Becsén.

Örömmel értesültem Uraságod azon nemes és áldozatkész elhatározásáról, hogy szülővárosában, Ó-Becsén 100—120000 korona költséggel egy a kor igényeinek megfelelő modern kórházat és szegényházat szándékozik építeni és felszerelni.

A szegényeket istápolni és a szenvedők fájdalmát enyhíteni, — a legnemesebb emberi cselekedet, a mely mindig szép világot vet az illető adakozó lelkületére és gondolkodás módjára. Mert csak az gondolkodik igazán nemesen, csak annak a lelkében van könyörület és szívében ösztönzés, a ki tehetségéhez mérten a humanizmusnak áldoz is. Uraságod impozáns módon áldoz a humanizmusnak, a mivel kétségtelen jelét adta nemes gondolkodás módjának és tiszteltreméltó lelki világának.

Kedves kötelességet teljesíték, a midőn áldozatkész és nemes elhatározása alkalmából a legmelegebben üdvözlöm, kívánva, hogy a létesítendő kórház és menhely oly tökéletesen feleljen meg humanus hivatásának, mint a minő kristályforrásból fakadt az az anyagi erő, a mely az intézmények létesítését lehetővé tette. Ez lesz a nemesszű adakozónak legszebb jutalma.

Fogadja Uraságod őszinte tiszteletem nyilvánítását

Zomborban, 1903. évi július hó 8-án.

Latinovits Pál s. k.,
főispán.

* **A verbászi választás.** Pénteken folyt le Verbászon a képviselő választás. A választók szokottnál nagyobb számban vonultak föl. A fehértollas Vojnits párt dominálta mindvégig a helyzetet. Topolyáról 220, Szeghegy 222, Feke-tehgy 55, Overbász 118, Újverbász 150, B.-Kúla 250, Kishegyes 102, Torzsa 150, Kuczura 150 és Kiskér 80 Vojnits párti vonult fel. Mezey Zsigmond választási elnök pont 8 órakor megnyitotta a választást. Ajánlva lettek: báró Vojnits István kormánypárti, dr. Terék József függetlenségi és Grossmann Miksa szocialista. Kilenz órákor megkezdődött a szavazás, mely esti 8 óráig tartott. Vojnits mindjárt óriási többséggel vezetett. Szavazás eredményét az elnök nagy éljenzés mellett következőkben hirdette ki: Leszavazott Vojnitsra 1488, Terékre 415, Grossmannra 288. Tehát báró Vojnits István 735 szót többséggel lett képviselővé megválasztva. B. Vojnits Szabadkáról a hat órai gyorsvonattal érkezett Verbászra, hol akkor már nagy lelkesítéssel fogadták hívei. Midőn a szavazás véget ért, küldöttség ment érte, kinek beszéd kíséretében adta át Mezey Zsigmond elnök a mandátumot, mit b. Vojnits szép szavakkal megköszönt. Báró Vojnits István élete délen levő férfiú, közigazgatási bő tapasztalattal s kiváló talentummal, vagyoni függetlenséggel, nagy és előkelő összeköttetései révén sok jót és szépet tehet kerületéért, vármegyéért és a közjótért. Ily képesség és önállóság mellett ígéreiteit, melyet programbeszédében tett, könnyen megtarthatja s a kerület büszke lehet reá. Bizonyára Latinovits Pál főispán óhaja s akarata teljesült, midőn báró Vojnits ily nagy szótöbbséggel lett Bácskában képviselőnek megválasztva.

* **Köszönő irat Latinovits Pál főispánhoz.** Abból az alkalomból, hogy a főispán közvetítésével Vaskút községében a közlegelő fel lett osztva, — mi a község lakóinak régi vágya volt, — a község lakóinak nevében alantiak a következő iratot intézték Latinovits Pál főispánhoz:

Méltóságos Főispán Úr!

Atulirott földbirtokosok — társaik nevében is a legmélyebb köszönetüket fejezik

ki Méltóságodnak azon önzetlen eljárásáért, melylyel elősegítette Vaskút községe közlegelőjének fölőstását

Alig vagyunk képesek köszönetünket kellőképp kifejezni Méltóságod előtt, melyek szívünkől jönnek, azon közelbélésért, melylyel kegyes volt irántunk viselkedni. Adja az Ég, hogy még számos éveken keresztül a főispáni székből működjön a nép érdekében, kik Önt határtalanul tisztelik és szeretik.

Vaskúton, 1903. évi július hó 10-én.

Tisztelettel

Schäfer György,	Huber József bíró,
Kutzer István,	Egi Mátyás,
Huber József,	Schäfer Sándor,
Georg Péter,	Bohner Ferencz,
Kindl Mátyás,	Kind Jakab,
Bohner József,	Huber János,
Peter János,	Hasztenteufel F.,
Bohner Simon,	Gmahl István,
Bohner Márton,	Hartmann Lőrincz.

* **Beköszöntők.** Khuen Hédervár Károly gróf miniszterelnök és belügyminiszter beköszöntője így szól:

Ó cs. és ap. kir. Felsége Széll Kálmán val. belső titkos tanácsos unak és hivatali elődömnök miniszterelnöki állásáról való lemondása következtében folyó évi június hó 27-én kelt legfelsőbb kizáróval engem horvát-szlavon dalmátországi bányai állásomtól való felmentésem mellett magyar miniszterelnökvé legkegyelmesebben kinevezni s előterjesztésem folytán e hó 27-én kelt legfelsőbb elhatározásával Lukács László urat pénzügyi, Darányi Ignác urat földművelésügyi, Wlassics Gyula urat vallás- és közoktatásügyi, Plósz Sándor urat igazságügyi, Láng Lajos urat kereskedelemügyi minisztervé legkegyelmesebben újlag kinevezni, illetőleg ezen eddig is viselt állásokban megerősíteni, továbbá Kolossváry Dezső cs. és kir. vezérőrnagy urat honvédelmi és Tomasic Miklós országgyűlési képviselő urat horvát-szlavon-dalmátországi tárcánkülső minisztervé legkegyelmesebben kinevezni, engem pedig egyidejűleg a belügyminiszterium vezetésével, valamint a legmagasabb személye körüli miniszterium ideiglenes vezetésével legkegyelmesebben megbízni méltóztatott.

Midőn erről a törvényhatóságot új állásom elfoglalása alkalmával ezennel értesitem, egyszermidőn azon várakozásomnak adok kifejezést, hogy engem mint miniszterelnökséim legkegyelmesebb Urunk Ó Felsége bizalma által elének tűzött feladataink megoldásában, törvényes hatásköréhez képest hazafias buzgalommal és erélylyel támogatni fog.

gr. Khuen Hédervár Károly,
miniszterelnök.

Kolossváry Dezső honvédelmi miniszter így ír a törvényhatóságnak:

Ó cs. és ap. kir. Felsége folyó évi június hó 27-én kelt legfelsőbb kéziratával engem m. kir. honvédelmi miniszterre legkegyelmesebben kinevezni méltóztatott.

Midőn tehát a mai napon a honvédelmi miniszterium vezetését átveszem, hazafias s egyszermind kellemes kötelességemnek ismerem, hogy e minőségemben a törvényhatóság közönségét üdvözöljem s egyuttal bizalommal fölkerjém, miszerint az állásommal járó nehéz és fontos feladataim sikeres megoldása körül a törvényhatóság közönsége engem ne csak törvényes kötelességemnél fogva, hanem hazafias készséggel is támogatni sziveskedjék.

Budapecsten, 1903. évi június 29-én.

Kolossváry,
honvédelmi miniszter.

Gabányi kontra Drakulics.

A képviselőház július 9-én tartott üléséből.

Elnök: Gabányi Miklós személyes kérdésben napirend előtt kért szót.

Gabányi Miklós: Drakulics Pál képviselőtársam tegnap elküldött engem kapálni. (Fölkiáltások jobbfelől: Hiszen már visszavonta.) Kinyilatkoztatom itt ennél fogva, hogy én azt nem szegyelem, hogy otthon a munkában tonyerem esetleg megkérgesedik, vagy a verejték homiokomon és arcomon lecsurog. Azt sem szegyelem, hogy én, a minden kigondolható adóval terhelt földnek keserves jövedelméből éltem és élek ma is, hanem azt mondom Drakulics t. képviselőtársamnak, hogy álljon ki velem kaszálni. (Derültség.)

Drakulics Pál: Ha szükséges a haza érdekében: odaailli kaszálni is!

Gabányi Miklós: Lássuk, hogy vag-e olyan rendet, mint én az ellenség sorában? (Derültség.) Ezenkívül azt mondom neki, hogy *vagok olyan legény, mint te, külső rendet vágok, mint te — az ellenség sorában.* (Derültség. Helyeslés a szélsőbaloldalon.) Ha pedig Drakulics képviselőtársam még egy szótlan bántani fog: itt van a kezében a „Zombor és Vidéke“ című újság, ebben benne van az ő életrajza kék ceruzával aláhuva és körülzircalkozva. Van itt még egy másik adt is, ezt most nem olvasom fel, de ha még egyszer bántani fog, akkor, ha török, ha szakad, fel fogom itt olvasni. (Helyeslés a szélsőbaloldalon.)

Most pedig egy tanácsot adok még neki: Legyen szives és fogadja azt meg. (Halljunk!) A kormánypártiak 323-an vannak. Nincsen itt szükség annyi sok emberre. Ő rá különösen nincs, mert galibát csinál úgy itt a Házban, mint kinn a városban. (Derültség.) Én tehát azt *tanácslom neki, jobb lesz, ha ő hasamegy szót hagyzezni.*

Drakulics Pál: Nagyon csodálkozom azon, hogy olyan képviselők, akik egyebet nem csinálnak, mint örökösön közbenkiáltanak, olyan finnyások, hogy ha az ember őket közbeszólások folytán kellőleg aposztrofálja, mindjárt személyes kérdésben felszólalnak. Ezt másnak nem minősíthetem, mint nagyzási hibótnak, ezt csak azért teszik, hogy nevük minél többször bejusson az újságba. (Felkiáltások a szélsőbaloldalon: Maga is azért teszi!) Nem kerestem és nem is keresem soha, hogy az én közbeszólásaim az újságba kerüljenek, ezt fölöslegesnek tartom. Nem szólok közbe azért, hogy feltűnjek, hanem csak akkor, ha érzelmeimnek önkénytelenül is kifejezést kell adnom. Ezt akartam Gabányi Miklós képviselő urnak válaszul mondani. Ami pedig azt az újságzikket illeti, nem szegyelem, ha ő azt felolvassa mert az egy otromba, alávaló támadás, amelyért megindítottam a sajtópórt, s amelyért, meg vagyok győződve, hogy a haszontalan fráter megkapja a méltó büntetését. Ha Gabányi képviselő ur ilyenekkel akar támadni, s azt fal akarja olvasni, azt fogom neki válaszul, hogy ő is hasonló kaliberű ember, mint az, aki azt a cikket megírni merészkedett.

Érdekes országgyűlési képviselőnk a közkedveltségű Drakulicsot ugyan sarokba szorította kérges tenyerű kollégája Gabányi uram. Pechje volt, Ismét emberre akadt. Mit tehetett egyebet, megint csak régi taktikáját szedte elő s nem Gabányi t, hanem engem ütött, aki az országháznak tagja nem vagyok s aki ennél fogva nem is védekezhetett. Engem tisztelt meg azzal Drakulics, hogy „haszontalan fráternek“ deklarált. És tudja Isten én nem érzem magam sértve. Drakulics mondhatott volna még amolyanabb arczatlanságot is. Képviselőházi szereplésétől nem is várunk mást mint durvaságot és saját szavait idézve: „butaságot vagy számárságot.“

En nyugodt vagyok aziránt, hogy erre mivelénk, köztem és Drakulics között kit tartanak „haszontalan fráternek.” Nem is azért írok e dologról, Hisz Drakulicsot érdeme szerint és a valóságoknak hűen e lap m. é. 69. számában kellőleg aposztrofáltuk. A sajtópernél mindent bizonyítani is fogok. De Gabányi Miklós nem csak erről a cikkéről, hanem egy másik szintén az érdemes képviselőnkre vonatkozó közleményről tett említést, a melyet e lap olvasói vagy nem ismernek, vagy már elfelejtettek. Most, hogy az érdemekben gazdag képviselőnk tevékenysége az országgházban újlag felszínre került, aktualitásnak tartom ennek a közleménynek megismertetését következőkben adni:

„T. cz. Azon vakmerő kifakádásokkal, illetve a bíróság hatásköréhez és elbírálásához tartozó alaplatlan vádaskodásokkal szemben, melyekkel dr. Drakulics Pál országgyűlési képviselő az immunitás sanszaiból védtelen személyemet illette, nem mentségül, csak tájékoztatásul, bátorodom a következő adatokra hivatkozni. Alulírott, hivatalomból folyólag kénytelen voltam dr. Drakulics Pál ellen:

1. 1886. évi 30-ik kihágási számú iratok szerint „botrányos részegség” miatt eljárni, mely alkalommal megbüntetve, a pénzbüntetést le is fizette.

2. Ellene, mint akkoriban vármegyei alügyész ellen „botrányos részegség” miatt 3/1888. sz. a. felettes hatóságánál följelentést tettem.

3. Ellene 1888. évi 36-ik kihágási sz. a. „korcsmai verekedés” miatt kihágási eljárást folyamatba tenni.

4. Az 1888. évi 5756. számú iratok szerint azon alkalomból, hogy éjjel a rendőrségre részegen e veszedékesi szándékból berontott, csakis hivatalára való tekintettel lakására vitettem, ellene pedig az illetékes vármegyei hatóságnál följelentést tettem; minek folytán állásáról „önként” lemondani kényszerült.

5. Drakulicsot — 1889. évben a szerb tulzók által rendezett, haza ellenes szándékú „Ravаница koszovói” ünnepély alkalmával — utazásában az indóházánál megakadályoztam. Ez alkalommal Drakulics ellenem hivatalos hatalommal visszaélés és személyes szabadság megsértése miatt fenytő feljelentést tettem, mely ügy legfelsőbb bíróságilag megszüntetett.

6. Drakulics ellen 1891. évben 97-ik kihágási számú iratok szerint „korcsmai verekedési” ügyben eljártam, mely verekedés alkalmával Drakulics Neumann J. és Rosenberg nevű kereskedők által többször arcul ütettet.

7. Ó-Sztapár községe — melynél közvetve érdekelve vagyok — Drakulicsot mint ügyvédjét — azon okból, mert tekintélyes összegű árvtári követeléseket beszédett s évek óta a pénzeket át nem adta, az ügyvédi kamaránál feljelentette, mely ügy a kamara által f. é. 29. számú végzéssel az 1874. évi XXXIV. t. cz. 66-ik §-ára való hivatkozással a zombori kir. törvényszékhez áttétve, az ugyanott 1245. szám alatt — Drakulics halasztási kérelmére még mainapig rendezve nincsen.

Ezen szárazon is ekkészülő s okiratilag igazolható életrajzi adatokhoz képest, éppen semmi meglepőt sem talállok, sem én, sem a kettőnket ismerő közönség abban, hogy Drakulics — kivált ott, ahol én nem lehetek — legalább szavakkal boszút ne álljon rajtam. De eltekintve attól, hogy Drakulicsot — mint országgyűlési képviselőt — az országgházban tett nyilatkozatáért törvényes elégtételt nem szerezhetek — én pedig mint a törvény és rendnek őre, törvény által meg nem engedett cselek-

ményekben nyilvánuló elégtételt nem kereshetek, ennőlfogva az általa hangoztatott elégtételt senkitől, legkevésbé pedig dr. Drakulics Páltól „egynőleg mint ilyenentől” el nem fogadhatom. Zombor, 1892. évi április hó 30-án. Teljes tisztelettel Nikolic György s. k., tb. rendőrőrkapitány.

Drakulics életrajzi adatai a jelenre vonatkozólag, mint fenn emlitettem a mult évben jelentek meg. Multját illetőleg dr. Nikolic György fenn közölt nyilatkozata nyújt felvilágosítást.

Zombor város a képvisellel meg lehet elégedve. Az ilyen tiszteletben és becsületben, fíradhatlan tevékenység és munkásságban élő emberre aztán senki sem mondhatja, hogy „haszontalan frater.”

Dr. Donoszlovits Vilmos.

Hirek.

* **Kinevezés.** A m. kir. igazságügy-miniszter dr. Offenberger Jakab végzett joghallgatót, parabutyi lakóst, a brassói kir. törvényszékhez aljegyzőt nevezte ki.

* **Eljegyzés.** Mihalek Antal István a zombori m. kir. állami főgymn. rendes tanára eljegyezte Mihalek Etelkát a kisasszonyt Ujpesten.

* **Városi közgyűlés.** Zombor szab. kir. város törvényhatóság bizottsága 1903. évi július hó 13-án, (hétfőn) délelőtt 10 órakor a városgháza nagytermében rendkívüli közgyűlést tart. Ezen közgyűlés tárgyai: 1. Gróf Khuen Hédervány Károly m. kir. miniszterelnök úrnak leirata, melyben úgy a maga mint miniszterársainak kinevezését közli. 2. Kolosváry Dező m. kir. honvédelmi miniszter úrnak értesítése kinevezetéséről. 3. Baró Fejérvány Géza m. kir. honvédelmi miniszter úrnak értesítése a m. kir. honvédelmi miniszterium vezetéséről történt felmentése tárgyában. 4. Kereskedelemügyi m. kir. miniszter úrnak leirata az 1903-4. évi közüli költség előirányzat megállapítása tárgyában. 5. Bács-Bodrogh vármegyei gazdasági egyület kérvénye a löversenyter rendezése iránt.

* **Körözés.** A vármegye alispánja Kolompár Netti kóborló cigányt körözlet a vármegye területen. Úgy látszik, valami rossz fát tett a tűzre, azért kíváncsiak rá a vármegyénél, hogy hol tartózkodik Kolompár Netti. Aki tud felőle valamit, jelentse be a rendőrségnél.

* **Eljegyzés.** Cselyuszka Márton, pénzügyi szanitszt eljegyezte Steiner Lajos polgártársunk bájos leányát Ellát.

* **Gyógyviz Zomborban.** A zombori vásártér vasuti megállóhelyhez közel levő ugynevezett barában néhány kősvényes lábbajú ember megfurdított és a szikes víz rendkívül jó hatást tett szervezetükre. Azóta mint sürűben keresik fel ezen jó hatású gyógyvizet, úgy hogy Posch Albert vendéglős egy primitív fürdőház felállítását tervezi. Ha hozzá vesszük, hogy a vendéglőben jó uszonna és kitűnő italokat lehet kapni, — úgy megérjük, hogy ha nem modern gőzfürdő, hát gyógyfürdőnk talán lesz.

* **Vizsgálat.** Karácson Gyula vármegyei alispán hétfőn délután Késmárky Andor és Zoltományi Mihály vármegyei főszámvévek, Frank Mihály h. árvaszéki elnök és Csernus Pál h. vármegyei főügyész társaságában Zentára érkezett a hivatalok megvizsgálása végett. Az összes hivatalokat és pénztárakat megvizsgálta s mindent rendben talál. Az alispán néhány napot Zentán töltött.

* **Eljegyzés.** Stebler Lajos zombori kereskedő eljegyezte Balázs Adrienne kisasszonyt Zomborban.

* **Párbaj Szabadkán.** Dr. Szudaries Bendek ügyvéd és Tóth István akadémiai hallgató csekélységen összeküldöböztek egy mulatságon, — párbaj lett a vége. Mindkét fél súlyosan megebesült — az egyik sánta, a másik jobb kezére béna lesz. Párbaj után a felek kibékültek, de csak akkor történt a bemutatkozás. Így most már a becsületnek elég van téve!

* **Eljegyzés.** Vujevics Simon, nemes-militárius lakos, földbírtokos — eljegyezte Csávósról Sisak Ilonka kisasszonyt.

* **Névmagyarosítás.** Schlesinger Ignác özsvizai lakos, belügyminiszteri engedéllyel Keményre változtatta vezetéknevét.

* **Kutatás.** A tört. társulat a bodrog-monostorszegi őstelep és szarmát-jary sírmező feltáratólagos kutatásával Gubitzka Kálmán ottani igazg-tanítót bízta meg. A munkálatok aratás után kezdődnek.

* **Vasuti betörés.** Hétfőre virradóra az öbessai vasuti állomásban betörők jártak. Feltörték az egyik vasuti kocsi és abból 15 süveg czukrol, valami több csomag kokacukrot elloptak. A nyomok a szőlőmuk felé vezettek. Az uton a betörők sok czukrot szélszórtak. A vasuti főnök, Lipfai Ágoston nyomban jelentést tett a csendőrségnek, akik azonnal megkezdék a nyomozást. Minden fel arra mutat, hogy a viszonyokkal teljesen ismerős emberek követtek el a lopást. A csendőrség már a nyomában is van a tetteseknek.

* **Uj elnök.** A bodrog-monostorszegi olvasókör egy darabig elnök nélkül stagnált. Mult vasárnap volt az elnökválasztás, mely alkalmával a közgyűlés, Orehoja Béla közs. tanítót bízta meg az elnökséggel. Most már remélhető, hogy az olvasókör ügye is fellendül, mire nézve az új elnök tevékenysége is biztosított.

* **A Zentai Mezőgazdasági és iparkiallítás** munkálatai teljes erővel folynak. A kiállítás rendezőbizottsága és albizottságai naponként üléseket tartanak és az összes folyó ügyeket rögtön elintézik. A kiállítás termelmei, nyitott és zárt folyosóinak stülzteri festése és a folyosók szeméttel való bevonása befejeztetett. Az udvarok parkirozása, a gépkiallítás sátorainak építése folyamatban van. A kiállítás ipari osztályának bejelentései igen nagy számmal érkeztek (Zentáról 140 kiállító, a kamara területéről és távolabb vidékről 65). A mezőgazdasági osztályon Zenta, Ada, Ókanizsa, Martonos és Mohol városok gyűjtő-ményes kiállítással vesznek részt. A megnyitás napján aug. 15-én délután tartandó löverseny, 20-án tartandó szarvasmarha- és 23-iki lódíjazás iránt megszerzte nagy az érdeklődés. A kiállítás megnyitására szóló meghívók a napokban küldetnek szét.

* **Plébános beiktatás.** A Kishegyészről Bacsufalura plébánosnak kinevezett Eördög Elemért e napokban iktatta be új állásába Zgama Károly dr. Kalocsai teológiai ranár. Amily szeretettel búcsúztak el annak idején a kishegyésiek kaplányuktól, oly szeretettel vették körül a bacsufalusi hivei új plébánosukat. Hogy diszes installációs ebéd és számos felköszöntő hogy volt — arról felesleges is referálni.

* **Jegyző választás.** Az üresedésben volt szabályi jegyzői állást e napokban töltötték be. A választás — melyet nagy korteskedés előzött meg, — Nikolic Endrénre esett, — 29 szavazattal lett megválasztva. A választást megfélebbizik.

* **Eljegyzés.** Kupuszárevits Péter zimonyi vámhivatalnok, Kupuszárevits Lyubomir zombori gör. keleti szerb esperesia, eljegyezte Kiss Rizát, Kiss József győri kereskedő leányát, kiváló zongora-művésznőt.

* **Tüzek a vármegyében.** Nádalyon két helyen történt ki a tűz. Az első esetben Kosztity Emil házát és gazdasági felszerelését hamvasztották el a lángok, másik esetben pedig Debelyacski István nagy szalmafészere égett le. A gazda 7 éves fia idézte elő a tüzet, kiégő szivarvégét dobott el Csantavéren Paloty Benjamin és Kuktin Márton épületi égetek el — kéményi tűzkeletkezése folytán.

* **Főgyógyházmegyei hírek.** Szabados Pál okánizsai kaplánt a beteg Almásy Miklós adminisztrator helyébe, ideiglenesen adminisztratornak Adorjánra kineveztek, helyébe pedig káplának Okánizsára dr. Schlöner Lajos ideiglenes képezői tanárt küldték.

* **Felfüggesztés.** Szabó Antal mohlói községi bíró, állásától felfüggesztette dr. Mikosévit Konut zentai főszolgabíró. A felfüggesztés oka hivatalos szabálytalanság.

* **Merénylet egy földbirtokos ellen.** A napokban délután Ungár Pál ómorovicsai földbirtokos gépésze és fűtője megtámadták és tetleg inzultáltak. A csendőrök a merénylőket letartóztatták.

* **A budapesti kir. magy. tud. egyetem** kebelében fennálló: „Bölcsészeti Hallgatók Segítő Egyesülete“, mint egyedül hivatott intézmény, tudtára adja a nagyérdemű közönségnek, hogy nevelői, correptitóri és tanári állásokat közvetít. Az egyesület szakembert küld és csakis a legalkalmasabb egyént ajánlja. Az állást bejelölt félre nézve a közvetítés díjmentes. A megkeresések a jelzett címre „Budapest, Központi egyetem“re irandók.

* **A vasut és az aratás.** Nem ritka eset, hogy így nyárközép felé való közeledés idején a vasuti pályatest mentén minduntalan kigyuladnak a kereszthez rakott gabonakévek. Elővigyázatlan gazdák ugyanis olyan közel rakják le az egész évi termésüket a vasuti sín mellett, hogy maguk az ideoda szaladgáló vonatok gyújtják meg leg hamarabb az ilyen könnyen tüzelgő anyagot. Sokszor elég egyetlen tűzszikra, a mely kiszáll a lokomotív kéményéből, hogy lángra lobbantsa a kazlak és boglyak egész tömegét. Az aratási idő közeledése alkalmából a magyar államvasutak osztálymérnöksége most arra kéri fel mindenütt a hatóságokat, hogy szállítsák fel a gazdákat a meglevő belügyminiszeri rendelet betartására. A rendelet szerint a pályatestnél legalább 50 ölnyi, azaz 130 lépésnyi távolságban szabad csak elhelyezni a gabonakereszteket. — E fontos rendelkezésre felhívjuk a gazdaközönség figyelmét.

* **Véglegesített m. kir. állatorvosok.** A földmívelésügyi miniszter az állatorvosi közszolgálat államosításáról szóló 1900 XVIII. t. cz. alapján a m. kir. állat orvosi karban a következőket véglegesítette vármegyénkben: A X. fizetési osztályban: Jedlicska Lajos Zombor, Simonits Dezső Bácskula; a XI. fizetési osztályban: König Benedek Apatin, Wisinger Richard Hodás, Ferdinandy Aladár Német-Palánka, Elschlger Elemér Zenta, Rassevits Ferenc Obecs, Szabó Sándor Zenta, Szilárd Jakab Zombor.

* **Érdekes kamatlábleszállítás.** Az anatólii takarékpénztár f. hó 1-étől fogva a betétkamatláb 3%-ra szállította le.

* **Vizbefutó gyermekek.** Mult kedd délutánján két libázó kis leány, névszerint Mihalek Mari 10 éves és Zay Roza 12 éves, a szabad Tiszába frödtek, hol mélyebb helyre menve, a hullámok csakhamar fejük fölött összecsaptak s a partonál apró társaik nagy rémületére, onnan többé föl nem jöttek. Holttestüket eddig nem sikerült kifogni. — Jó volna, ha Ada községe a szegényebb osztály számára ingyen frödőt létesítene s akkor meg volnának mentve az ilyenmü áldoztoktól.

* **Fürdőélet Rohitschon.** A világhírű Rohitsch frödön igen élénk az idei szezon. Eddig nyolcezszáz vendég van a gyönyörű gyógyfrödön, köztük igen sok európai hírnevű politikus, tudós és színész. A gyógyfrödő kínésén kivül a telep mintaszervi berendezése is szolgálja a vendégek üdülését.

* **Megbokrosodott lovak.** Domoikos Lure Mátyas okánizsai földműves mult vasárnap délelött a szabadkai-utca végén levő koresmába betért egy néhány pohár sörré, anélkül, hogy lovainak istrángját levette volna. Egyszerre valami zajt hall Domoikos; mire kinéz, látja hogy lovai vagtlatva rohannak a temető-felé neki szaladnak a felsőtemető vaskapujának, azt kizsírva a temetőbe jutottak és egy kisebb eperfinak nekimenve, ott megakadtak. Ezer szerencse, hogy a temető vaskapuja nem volt bezárva, hanem csak egyszerűen betéve, mert különben nagy baj számozhatott volna. Így is elég kár van. A vaskapu megrongálódott s egy eperfa kőtört. Domoikos valószinüleg nem fogja többé elfelejteni az istrángot ledolani, ha a kocsirol leszáll.

* **A postatakarékpénztári csekkforgalom** népszerűsítése. Láng Lajos kereskedelemügyi miniszter a postatakarékpénztári csekkforgalom népszerűsítése érdekében az e forgalomra nézve 200 K.-ban megállapított törzsszámra 100 K.-ra való leszállítással rendelte el. A kereskedelemügyi miniszter ez intézkedés módot akar nyújtani arra, hogy a postatakarékpénztári csekkberendezéseit most már kisebb gazdasági körök is nagyobb mértékben vehessék igénybe. Természetes azonban, hogy fennmarad az az intézkedés, mely szerint oly esetekben, midőn valamely csekkszámlán, az ésszforgalom a törzsbetélhez képest aránytalan mérvet öltene, a törzsbetétnek megfelelő főlemelése követelhető. A törzsbetétnek leszállítására vonatkozó eme rendelkezés, mint halljuk, ezévi aug. 1-én lép életbe.

*) **Pöstyén frödőről** jelenti tudósítónk hogy a frödő idei látogatása feltömlülja az összes előző éveket, július 1-én megjelent lista 3200 vendéget mutat fel. Nevezetes, hogy a vendégek legnagyobb része külföldi, a mi fényesen bizonyítja, hogy Pöstyén frödő a külfölddel lépést tart. Egy újonnan megnyitott Zander-intézet, (gyógygymszalika) a legnagyobb tökélyre emelte a frödő berendezéseit, a mely elsőrangú orvosi kézben van, s módot nyújt arra, hogy a sokféle reumatikus bántalmak okozta elterdülések leg-tökéleesebb gyógyulást nyerhessenek. Pöstyén valóban megérdemli azon bizalmat, melyet orvosok és közönség karöltve nyújtanak.

*) **At. hölgyközönségnek.** Csak egyszer, próbaképen rendeljék meg a csodáhatású valódi angol szépitő szeri, ugor-katejet, és meg fognak róla győződni, hogy ezen csodaszer azonnal eltávolít szepőt, májfoltot, és mindenféle tisztatlanságot az arczról és a bőrt idévé, fiatall varázsolja. A párisi és bécsi kiállításokon aranyéremmel kitüntetve. Ara 2 korona hozzá való valódi angol ugorkaszappan 1 kor., powder 1 kor. 20 fl. és 2 kor. Valódi angol minőségben kapható Balassa Kornél gyógyszer-tárban Temesvár, a hová minden postai rendelés czimzendő. Kapható minden gyógyszer-tárban. I.

*) **Fontos Háziasszonyoknak!** Nem titok, hogy ezújszerint a legjobb ruhakékit az Uranos kék, melyből néhány csepp elég a felhémmentek kékitésére. Kevés háztartás és mosóintézet van ma már az országban, hol kékitő szer gyanánt nem az Uranos kékét használnak.

*) **(Mi a hölgyek Disze?** Szép tiszta, üde arczbőr! Ez biztosan elérhető a Földes-féle Margit-Crème által. Nemcsak hazánkban, hanem a külföldön is elismerik, hogy a Földes Kelemen aradi gyógyszerés. által készített Margit-Crème

az összes szépitőszerek között elsőrangú helyet foglal el. Pár nap alatt minden arczot fídt, fiatalít és szépit. Szepőt, kitütesek foltokat, ráncokat és egyéb bőrbajt eltávolít Ara 1 korona. Kapható a készítőnél és minden gyógyszer-tárban. Utánzatoktól óvakodjunk. I.

*) **Szépségápolás.** A tiszta kémikai Kaiser Boraxal a nővilágnak a legmesebbmenő szépségköz nyújtatik, amely egy a test, bőr és egészség ápolásnál, mint a háztartásban megbeszélhetetlen előnye miatt nélkülözhetetlenné vált. Utóbb rendkívüli olcsósága és az egyszerű kezelési módszer miatt nagyon bevált. Már azon fontos oknál fogva, hogy Kaiser Borax mint megbízható szer az arczbőr szépitésénél alkalmaztatik, megbecsülhetetlen Kaiser Borax mosások naponta, a bőrt finomítják, fristit és eltávolítják a bőr tisztatlanságát. Hygenikus szempontból Kaiser Borax sebekzelésnél, meleg frödőnél, hideg testmosásnál, szájjápolásnál, fog, haj mosásnál legbiztosabb szer, ugyszintén lábizadáságnál. Leghatásosabb mint tisztítószert a háztartásban. Nagyon előnyösen bevál a Kaiser Borax ezüst eszközök, fém és tükör tisztításánál. Deszinfeciós hatásánál fogva a legteljesebb mosódeszernek mondható; hihetetlen előnyös más mosószerekkel szemben a ruhamosásnál Kaiser Borax. Valóban más szer megközelítőleg sem képes a háziasszonynak oly előnyöket biztosítani mint a Kaiser Borax, mely a legtöbb Droguista üzletben, gyógyszer-tárban, gyarmat és anyagáru üzletben kapható. Vásárlásnál kérjünk határozottan Kaiser Boraxot vörös kartonban. Mindegy Kaiser Borax kartonban egy kis-kannal és kimerítő használati utasítás van mellékelve, mi megbecsülhetetlen utba igazításul szolgál, hogy a Kaiser Borax mint szépitő egészség és tisztítószert miként használható.

Tanügy.

Megyei tanitógyűlés Ujvidéken. Az orsz. izr. tanító egyesületnek „Bács-Bodrogmegyei fiókköré“ f. évi gyűlését július 2-án Ujvidéken tartotta. Érdekes jelenség az orsz. egyesület életében, hogy míg az ország más vidéken 3—10 megye zsidó tanitósága is nehezen bírt fiókköré alakulva egyesületi működést kifejteni; (amelyek megalakultak, azok is többnyire bejutottak a működést és csak újabb időben alakultak ismét fiókköré) addig Bács-Bodrogmegye zs. tanitóságának fiókköré már közel két évtizedes multra tekinthet vissza, mely idő alatt kifejett szellemi működése által is méltán az első fiókköré az anyaegyesületnek. Készségen kívül ebben legnagyobb érdeme van a fiókkör elnökének, Erdős Jakab, bajai izr. polg. iskolai igazgatónak, ki e tisztséget a fiókkör megalakulása óta kiváló buzgalommal és tapintattal vezeti, de a megye zs. tanitóságának érdemét sem lehet vitatni.

A gyűlést ünnepélyes isteni tisztelet előzte meg, melyen Bässzer József főkapitány templomi karral szoltárok és Kőlcsey „Hymnusz“-ának remek előadásával és Föt. dr. Pap Ignác főrabbi, gyönyörű szónoklata — és imájával legbensőbb áhitatra ragadta a nagy számmal egybesereglet tanitóságot és vendégeket. A lövészkertben megtartott gyűlés 9 $\frac{1}{4}$ órákor kezdődött Erdős Jakab, elnök magvas megnyitói beszédével. Az ottani iskolaszék nevében a távol levő elnök helyett dr. Pap Ignác főrabbi, a hitközség nevében dr. Kohn Károly, hitközs. elnök üdvözölte a gyűlést, ki gyöngélkedése dacára személyes jelenlétével emelte a tanácskozás fényét. A központi anyaegyesület képviseléseben Csukási Fülöp alelnök volt jelen Budapestről, ki az egybegyűltet üdvözölte után átnyújtotta a központi választmányak azon határozatáról szóló jknyvi kivonatot, mely-

lyel Erdős Jakabot a bajai izr. iskoláknál mint tanár és igazgató töltött 25 éves szolgálatának évfordulóját alkalmával üdvözlő és számos bokros érdemeire való tekintettel az anyaezresület tiszteletbeli tagjainak sorába való beválasztást a jövő évi r. közgyűlésnek ajánlja, mit a jelenlévők nagy lelkesedéssel vettek tudomásul.

Legelőször Stricker Simon, bajai tanító, tartott felolvasást a biblia tanítás módszeréről, melylyel nem csak arról tett tanúságot, hogy kitűnő hebraista, hanem arról is, hogy kitűnő módszerrel tanítja azt. Fűrész Salamon újvidéki tanító „A gyermekek hibáiról” cz. szép nyelvezettel megírt felolvasása következett. A gyakorlati tanítóra való érdekes mesterfogások miatt, melyeket a felolvasó a gyermekiek hibák leszoktatására ajánl, méltán a megérdemelt tisztelet tetszénnyilvánításban részesült. Az egyesületi közlönyben való kinyomatása egyhangulag elhatározott. Hasonló sorban részesült Lengyel Manó, bajai tanítónak az ifjúsági olvasmányokról tartott felolvasása, mely szépen megírt, nagy olvasóságról tanúságot tevő, érdeke és alapos tanulmány, különösen azzal érvel, hogy k. hazánk ifjúságának nemzetiségi és felekezeti különbség nélkül csak egyetlen ifjúsági olvasmányra van szüksége, melynek gyökere e szép hon földjén sarjadzik és a magyar nemzeti szellem fejlesztését, ápolását követi. — Több indítvány letárgyalása után a gyűlés két óra tájban végződött.

Az újvidéki izr. hitközség ezen alkalommal is derekasan kitett magáért. Aldozatkészsége első sorban dr. Kohn Károly, h. k. elnököt dicséri; de dicséret illeti mindenkit, kik támogatásukkal lehetővé tették, hogy a tanítósg oly kitűnően érezhette magát. A tanító fogadtatása, szállodákban való elhelyezése, Kamenicizára való kirándulása, megozónátatása, főzvácsorája költségeit, Fűrész Salamon és Ipolyi újvidéki derék kartársak, továbbá a buzgó Fischer Jakab, hitközségi jegyző fáradságot nem ismerő személyes rendezése mellett történt.

Az egybesereglett tanítósg másnap a legkellemebb emlékképtel távozott haza. Azonban egy vállalkozó töredék (8) folytatta utját; megtekintette Zimonyt és Belgrádot.

N. J.

Csarnok.

Hogyan választják a pápát?

A közelgő pápaválasztás alkalmából nem lesz érdektelen néhány sorban ismertetni a pápaválasztás. A szentszék betöltése választás útján történik. Régenten a pápát a Rómában egybegyűlt szomszéd püspökök a városi klérussal és a néppel választották, kit azután az ostiai püspök fölszentelt. Jelenleg csak a bibornokoknak van választási joga. A választási eljárásra irányadó XV. Gergely Aeterni patris-főle határozánya (bulla) 1621-ből. Az elhunyt pápa kőponyáját a camerlenyó kalapácsosán háromszor megüti — és azután holttestem a pápai méltóság diszjeleivel fel ékesítve Péter teploma egyik kápolnájában a hívek köztiszteletre kilencz kitették. A bibornokok a pápa halála után tartott első ülésen a felolvasott törvényekre esküt tesznek. A bibornokok a szék megüresedésétől számi-

tott 11-ik napra az ugynevezett konklávóban, vagyis a pápai palota erre a célra külön előkészített részében gyűlnek össze, hol a részökre strázsákól őrzött kamarák fentartva, melyeknek szétosztása kisorsolás útján történik. Cselekvő választási joguk csak a konklávóban jelenlévő bibornokoknak van; a konklávón kívüli választás semmi. A választás megejtéséig a bibornokok a konklávóból nem távozhatnak; kivétel a bebizonyított betegség eset, de a konklávóból távozott bibornoknak nincs szavazata. A szenvedő választási képességre nézve a szakadatlán gyakorlat az, hogy csak bibornokot választanak, de az egyházi törvények megszorító intézkedést nem tartalmaznak; egyedül a simonia miatt elítéltek vannak kizárva továbbá a hitszadárók s azok, akik önmagukra szavaznak. Vajjon világi egyen választható-e, az vitás. Az osztrák, a spanyol és a francia fejedelmeket a kizárásjog illeti meg. Vajjon a francia fejedelmet megillető jog a köztársasági elnököt is megilleti e, az kétséges. A választás módja háromféle: a) quasi inspiratio, közlelkítés; b) compromissum, a választási jognak egy vagy több bibornokra átruházása; c) scrutinium, titkos szavazás. A szavazatokat a skrutinátorok szedik össze. A szavazás nyomatott szavzó lapokon történik, melyre a bibornok a jelöltje nevét írja s végül ismerető jelt tesz reá, egy számot, szavát vagy mondatot. A czédulák úgy lesznek összehajtvva, hogy a szavázó neve, száma és jegyje eltakartatik, de középső rovatban a választandó neve nyitva áll. A czédulák így össze hajtva le lesz az illető szavázó által titkos pecsétje által lepecsételve. Evvel a czédulával kezében minden bibornok az oltárhoz megy, egy latin mondat elmondása után egy tányérkára teszi és az oltáron álló kehelybe ereszti. Ha az illető beteg, vagy oly öreg, hogy nehezére esik a járás — a scrutator veszi el tőle a czédulát és az teszi a kehelybe. Ha a bibornok oly beteg, hogy irni képtelen, úgy helyette más írhatja a jelölt nevét a papírlapra, — de előbb esküt tesz a titoktartásra. Pápnak megválasztható világi — sőt neje beleegyezésével nős férfi is. Korra nézve 30 év — mint a püspöknél — nem kívánatlik, XV. János alig volt 20, XII. János pedig 19 éves midőn pápnak választották. Csak az szükséges, hogy megválasztott ép ésszel bírjon és legyen oly korban, melyben itélő tehetsége ki van fejlődve. A megválasztáshoz a beadott szavazatoknak kétharmada szükséges; ha az első szavazásnál senki sem nyeri el a szavazatoknak kétharmadát, a szavazást hozzájárulás (per accessit) által folytatják mindaddig, míg a többséget valaki el nem nyeri. A hozzájárulásnál csak olyan lehet szavazni, aki az első ízben adott szavazatát hozzájárulási szavazásnál megmástitani nem akarja, vagyis aki per accessit szavazásnál ugyanezt akarja pápnak, akire első ízben szavazott, ezt nem érvényesítheti úgy, hogy újra ugya arra a jelöltre senki sem szavazhat, hanem érvényesíti akként, hogy a szavazástól tartózkodik s szavazólapjára azt írja, hogy nemini accedo. A választó bibornokok a választás alatti a külvilággal való érintkezéstől oly szigoruan eltiltvák, hogy a tilalom megszegése exkommunikációt von maga után. A bibornokoknak hajdan a választás érdekében az étel és italban volt megszorítása az újabb időkben a divatból kiment; az el-

lítés tekintetében a választó bibornokok nem panaszkodhatnak. A megválasztott a választás elfogadása után más nevet vesz fel, de soha sem Péter apostolét s erre következik a választásnak ünnepies kihirdetése a szokásos következő formula szerint: *Annuntio vobis gaudium magnum, Papam habemus Eminentissimum et Reverendissimum Dominum N. N. qui sibi imposuit nomen N.*

4073. szám
kg. 903.

Pályázati hirdetmény.

Ómorovicza községben rendszerezett községi végrehajtói állás betöltése céljából ezennel pályázat hirdettetik. Ezen állás javadalmazása a községi pénztárból havi előleges részletekben 500 korona, azon kívül a befolyandó intési és végrehajtási költségek átengedésével javadalmazatik.

Felhivatnak a pályázni szándékozők, hogy az állás elnyeréséért benyújtandó sajtókézileg írt pályázati kérvényt erkölcsi és működési bizonylattal felszerelve hozzám **f. évi július hó 30-áig** annyi, val inkább nyujtsak be, mivel később érkezők figyelembe vételét nem fognak.

Választási határidő utólag fog kitűzetni.

Bács-Topolya, 1903. július 4.

Császár Péter,
főszolgabíró.2344. szám
kg. 1903.

Pályázati hirdetmény.

Prigl.-Szt.-Iván községében lemondás folytán üresedésbe jött és 800 korona évi fizetéssel javadalmazott községi írnök-végrehajtói állásra pályázatot hirdetnek.

Fel hívom pályázni óhajtozókat, hogy szabályszerűen felszerelt pályázati kérvényüket hozzám **f. évi július hó 20-ig** nyujtsák be.

Apatin, 1903. július 6.

Matkovits Béla,
főszolgabíró.

Pályázati hirdetmény.

Leköszönés folytán üresedésbe jött **Bikity szék helylivel, Csávoly, Felső-Szent-Iván és Borsód** községeket magában foglaló 1200 korona évi javadalmazással és szabályszerűen megállapított látogatási díjjal egybekötött, körállatorvosi állásra ezennel pályázatot hirdetnek és fel hívom pályázni óhajtozókat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket **f. évi augusztus hó 31-ig** annál is inkább nyujtsák be, mert a később érkező kérvényeket figyelembe nem veszem.

Baja, 1903. évi július hó 8-án.

Vojnich Máté,
főszolgabíró.

Pályázati hirdetmény.

Leköszönés folytán üresedésbe jött **Bikity szék helylivel, Csávoly, Felső-Szent-Iván és Borsód** községeket magában foglaló 1200 korona évi javadalmazással és szabályszerűen megállapított látogatási díjjal egybekötött, körállatorvosi állásra ezennel pályázatot hirdetnek és fel hívom pályázni óhajtozókat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket **f. évi augusztus hó 31-ig** annál is inkább nyujtsák be, mert a később érkező kérvényeket figyelembe nem veszem.

Baja, 1903. évi július hó 8-án.

Vojnich Máté,
főszolgabíró.

Első os. és kir. osztrák-magyar kirárológ szab.

Hömlökzet-festék-gyár
Kronsteiner Károly Bécs, III., Hauptstr. 120. (csüt.
bárában).
Arany-érmekkel kitüntetve.

Férfizegeti és herizegeti uradalnak, és, és kir. katonai me.-ezek vasatuk, ipari-bánya és gyári árszatók, építési vállalatok, építők-mesterek, ugyszintén gáz- és inga-án tulajdonosok szállitja. E v-
harmentes honlokzat-tesetek, melyek mesztben földhárdok, szaz
állapotban, poralakkban és 46 különböző mintákban különent 16
kötöl fölsze szállitának és a mi a festék színtiszaságát és tartós-
ságot illeti, azonos az olafestékekkel.

200 korona jutalek utánzások kimutatásáért.

Mintakártya, ugyszintén utasítás kívánatra ingyen és bemenve.

5202. szám
kig. 903.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye topolyai járáshoz tartozó **Bács-Feketehegy** községben úresedésben lévő községi orvosi állásnak betöltése céljából pályázat hirdettek.

Ezen állás javadalmazása a községi pénztárból évnegyedes előleges részletekben 1000 korona, a trachomások gyógykezeléséért évnegyedenként előleges részletekben a községi pénztárból 1934/1895. közig. számú szabályrendelet alapján 200 korona.

A látogatási díja a megválasztandó orvos és a község között egyezségeleg fog megállapítani, addig is azonban a megválasztott orvos az eddigi gyakorlatnak megfelelőleg nappal 60 fillér, éjjel egy korona látogatási díj és vény írásért 40 fillért szedhet.

Felhívtnak a pályázni szándékozők, hogy folyamodványaikat az 1876. évi XIV. t. cz. 143. §. (1883. évi I. t. cz. 8. §.) értelmében felszerelve **1903. évi július hó 30-ik** napjáig anynyival inkább nyújtsák be, mivel később érkezők figyelembe vétetni nem fognak.

A választási határnap utólag fog kitűzteni.

Bács-Topolya, 1903. július 4.

Császár Péter,
főszolgabíró.

Tanárjelölt

szereyn feltételek mellett ad órákat. Nevelői állást is elvállal akár helyben akár a vidéken.

Czim a kiadóhivatalban.

Teljesen ingyen

Alapítottott
1840-ben.

dobja ki a pénzt, ha érték-telen utazatok által hagyja magát elküldeni. Az én valódi amerikai nickel **Anker-Roskopf-órám** (Anker-gnet que) szabadalmazott. Email-számlap-pal, itt látható minta szerint, 36 órai járással egyedül.

Kiváló ellenálló képesség, valamint pontos járása által a legkedveltebb és a létező legjobb strapa óra.

Különösen ajánlható tiszteknél, vasuti hivatalnokok, esendőség, pezsgőörse, kalauzok, gépeszek és mind-

azok részére kik egy erős, megbízható és tartós órákat akarnak. Ára egy szép nickel lánczozal és tokkal együtt ek

6 korona 3 darab vételnél
csak 5 korona

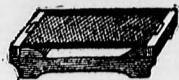
Nem megfelelő esetben kiserélem, vagy a pénzt visszadom. — Sztküldés az I. amerikai órágyárak vezerképviselete által

BÖHNEL MIKSA, órász

BÉCS, IV., Margaretenstrasse 48/151.

a os. és kir. állami hivatalnokok szállítja.

Óvás: Kereskedők Roskopf-órákat plich-tokkal és imitált papír Email-számlappal ajánlanak. Ily óra nálam 1 ft 75 kr. és megjegyzem, hogy én nem vagyok kereskedő, hanem órász. Az én óráim főm szabadalmazott Email számlappal vannak ellátva, pontosan szabályozottak és mindent, a mi nincs fenti cégegyezséssel ellátva, utatitsuk határozatlan vissza.

Itt az alkalom

hogy mindenki

az egészségtelen, penészesedő szalmazsájkát eldobjassa és helyébe esékely 8 koronáért egy kiváló erős, fakeretű

aczelsodrony ágybetétet

rendelhesen nálam, mely

tartós és olesó, szag- és fércmentes, emnélfogva egészséges. Az ágy belmérletének beküldése után, annak megfelelően szállítja a készítő:

ifj. Utry Pál, Baja

Rohitschi gerjeszti az étvágyat
„Tempelforrás” elősegíti az emésztést
emeli az anyagcserét

LINDNER RÓBERT

gyógyszerész-féle

ALAISKA-CRÉME

Cosmeticum par excellence.

Az arcbőrnek rövid használat után ragyogó fehérséget, üdeséget, tisztaságot és bájt ad. Eltávolít, pórsenést, szeplőt, bőrrákákat (Mitesszet), barnarinitóságot stb. A legesenyább kezeket finomná, fehére és gyöngéddé varázsolja. Előnyök: **Alaiska-Crème** nem zsíros, semmiféle fcmalkatrészeket nem tartalmaz, orvosi-lag jóváhagyva és ajánlva. Teljesen ártalmatlan. Egy tégely ára 3 korona. Próbátégely 1 K. 20 f.

Alaiska - púder

(arezipor)

kitünően kiegészíti az **Alaiska-Crème** fényes cosmetikai hatását, a bőrnek elbájoló színárnyalatot, finom üde, rózsás üdeséget ad, nagy-szerű illata, kitünő fedőereje van és feltétlenül ártalmatlan, mert sem higanyt, sem bismutot nem tartalmaz. Egy doboz (fehér, rózsaszín vagy sárga) 3 K. Kapható: **LINDNER RÓBERT** Gyógyszerésznél, Bécs, XIII/9, Lainzerstrasse 113. Kihűtve: Paris, London, Amsterdam és Bécsben 1902-ben arany érmekkel és díszoklevelekkel.

Suchard-féle

Tejszin Chocolad

táblák és tekerésekben

A legszingazdagabb tej-Chocolad.

Legutolsó ujdonsága a világhírű Chocoladgyárnak

Ph. Suchard

Logkedveltebb, legkötelesebb arctisztító és szépítő szerek.

AKÁCIA

KRIEGER-féle -CRÈME 2 kor.
-PUDER 1
-SZAPPAN 1

Főiskola: KORONA GYÓGYSZERTÁR
BUDAPEST, CALVIN-TÉR.
Törvényesen védve.

ELSŐ MAGYAR GÉPGYÁR
részvénytársulat
Budapest, VI. Váci-ut 19.

2500 részre felosztva 100 000 korona. Később g. g. pénzben.

Malacskavendégszokra **KÜLÖN SZAKOSZTÁLY.**
Mindenre árjegyzéket legyűző és hárszavú kiállításra.

CSÁSZÁRFÜRDŐ
téli és nyári gyógyhely
BUDAPESTEN.

Előreaga kónus hévízű gyógyfürdő, pártalan gőzfürdővel, legmodernebb iszapfürdővel, pompás ásványvíz-uszodákkal, kő- és kádfürdőkkel, 200 kényelmes lakoszobával. Prospektus kívánatra ingyen és bérmentve.

KATZER
szőcsementer,
udvari szállító
Budapest, VI., Ó-utca 44.

• Szőrmékruát az egész világon elterjedtek és elsőrangusok.

GUMMI
és
HALHÓLYAG
tuczata 2, 4, 6, 8, 10 kor. és feljebb, a világ legjobbja, utókatá mellett, utánvételt, vagy a pénz előzetes beiktatása után küldi a csak az legelői rangra csúgú **REIF J.** specialista. Mész, Brandenbúte 3. Aranykút, Ingóvár.

Modern BUTOR.
Örült választék háló-, ebédlő-, szalon- és ueliszoba-butorokban. Olasbó mint bárdul **NEMES es LENGVEL** butoriparosoknál **BUDAPEST,** IV. Keeskméti-utca 6. sz. 1.

ZIMMER bármely országból és szakmából, ajánlatok sés-küldés és tal. cseneköltések 16-tesítésre edítéskor (postai jóállásra) **ROSENZWEIG JÓZSEF es FIAI** Nemzetközi Czinireddjában Budapest, V., Mádor-utca 13. sz. Prospektus ingyen és bérmentve.

OSAN.
A torok, tüdő, száj és fogak legjobb védője az Feltűnik az eddig ismeret csenek fogcsereket. **OSAN-szájvíz-essencia** a 88 kr., **OSAN-fogpor** a 44 kr. Czerny-féle keleti a legjobb és legkedveltebb szőpítő-esszencia 1 frt. Belső helyszámszáma 30 kr. **ROZSATEJ** a legjobb és leggyógyasabb hajfestő-eszere szőcsésítésre, barna és fekete. Ara frt 2.50 **Sanningene** Prospektus ingyen és bérmentve küld: Czerny J. Antal, Bécs, XVIII. Carl Ludwigstr. 6. Kihívatoe London, Paris, Brüssel, Konstantinápoly stb. Rákáron szőcserekről, illatosítottakban sés.

ROSER
TANINTEZET Budapest, VI., Aradi-utca 10.
ALAPÍTOTTAT 1853.
Nyilvános piaci árak 10-14 éves ifjak részére. — Felsőbb kereskedelmi iskola 14-18 éves ifjak részére. Nerekl interaktus tanulók növendékek részére. Bizonyítványal Államérvényesek és az egyéves önkéntességre jogosítanak. — Bővebb felvilágosítást ingyen ad **Röser János, igazgató**

INTERNATIONAL SZÖRVEZTŐ
néhányzori használat után az arcoról es késszól a szőrt elvonítja. Egy tagoly 6 k. Főraktár: Dr Kovács Ernő gyógyszerár Budapest, Gyár-utca 17. Megjelent „Tollés-tűköl” ingyen **MI helybeliek BUDAPESTEN a NEW-YORK KÁVÉHÁZBAN** (Erzsébet-körút 9-11. szám) **teléfokozunk.**

SANTAL EGGER
Fiatl embereknek orvosilag ajánlott eszere. Ara 3 korona. **MÁDOR GYÓGYSZERTÁR,** Budapest, VI., Váci-körút 17.

Használjon Kerpel-féle **KÉZFINOMÍTÓ** folyadékot, mely minden kezöl 3 nap alatt simit, fehérit, szőpít. **Árúveg 90 fillér.** Postán 4 üvegei bérmentve küld **KERPEL gyógyszerár,** Budapest, V., Lipót-körút 28.

A KISBIRTOKOSOK ORSZÁGOS FÖLDHITELINTÉZETE
BUDAPEST, V., GÉZA-UTCA 2.
300 koronától kezdve ad törlesztéses zálog-level-kölcsönöket, melyek után teljes káoszterítésnél: 2 1/2-3% levonással: 50.6 vonta ötké évi 5.70%-a 50.4 vonta ötké évi 5.20%-a 33 1/2 : : 6.50%-a 34 : : 6. : -%a 22 : : 8. : -%a 25 : : 7. : -%a 15 : : 9.80%-a 18 : : 9.40%-a

Átsetendő járadéka a törlesztéssel együtt. Bővebb felvilágosítást az intézet díjmentesen ad.

LEOPOLD GYULA Saját erdekekben hirdetésen Budapest, VIII., Erzsébet-körút 54. hirdeti: Erdős János úr

LE DÉLICE
Vergé CIGARETTAPAPIR
Vergé SZIVARKAHÜVELY
MINDENÜTT KAPHATÓ.

Lapunk könyv-nyomdájában egy **gépmeister** azonnal felvétetik.

Epilepsi.
Aki eskőrságban, góresök es mas A ideggyjában szenved, kérjen broszurát telőle. Küldi ingyen es bérmentve a Schwaben-Apotheke, Frankfurt a M.

Közép- és kereskedelmi iskolai tanulók kik Zomborban tanulnak, teljes ellátást kapnak és szűllői gondozásban részesülnek egy nyugalmazott izr. tanítónál. Magánórakat is ad. Címze: SIPS IGNÁCZ ZOMBOR, főbezdán-út 174, honvéd kaszinyával szemben.

Premier Kerekpárók
leg szőmabb a világ Argyezékek Premierwerke Eger, Csehország leg jutányosabb vásáron díjmentesen

Tojások.
Liba- és tyúk-tojásokat vásárol nagy mennyiségben egy részvény-társaság. Ajánlatok ár es mennyiség megjelölésével küldendők „Kivitel 1903” jelige alatt, **Mosse Rudolf,** hirdetési irodájához, Bpest, Ferenciek tere 3. sz.

Schicht-szappan
„szarvas” vagy „kules” jeggyel
legjobb, legkádósabb s ennél fogva legolcsóbb szappan. — Minden káros alkotrészekről mentes.

Mindenütt kapható!
! Bevásárlásnál különösen arra ügyeljünk, hogy minden darab szappan a „Schicht” névvel és a fenti védjegyek egyikével legyen ellátva. !!

Dr. Traub József-féle gyomorpor Gastricin
orvosilag megvizsgálva és kipróbálva.

Ezer es ezer ember gyomorbél es egyéb bajok által szigoru diétához vannak kényserítve, mely az életet valószínűs kinná leszik. A dr. Traub József-féle gyomorpor Gastricin használatánál, ezen diéta rövid idő alatt teljesen fölösleges. Betegek, kik dús táplálkozás folytán erejüket hogy megtartsák ezt Gastricinnel teljesen elérik. Gastricin jótékonyan hat muló nehézségeknél, mint gyomorgésnél, bőfőgésnél, puffatságnál, gyomortájásnál, hányásnál, góresőknel, rosszullétnél es szorulásnál, rossz emésztés miatti fejfájásnál es huzamosabb használatnál, elmulaszt régebbi gyomor- es bélbajt, ahol már semmi sem használ. Gastricin nem hajtószer a székeletet rendbe hozza. Bővebbet a prospektusokban. — Az orvos uraknak ingyen mulatvány-esomag. Minden gyógyszerárban kapható: **Főraktár Salvátor gyógyszerár Pozsony.** Nagyban a gyógyszerárknál. — Nagy skatulya 3 korona, kis skatulya 2 kor., bérmentve 20 fill. ajánlva 45 fillrel több.

PÜRGO
A legyengőbb kútfőjű
kiszáradt
szemcsémekbe is adható
10 centes ára 1 koronára
emelték

PÜRGO
M. kir. szentesítet és védjegyzett
Angol, francia, magyar és
német egyöntetű tanácsok által
póndító és jánáró, mutat a
legyengőbb használatú.

**Órák, ókaszerek
KÉSZÍTÉSÉRE**
Az órák szabályos
SZERELÉSE
és az órászerepek
BUDAPESTI ÉPÍTŐMŰVEK ÉS
KÉSZÍTŐI
Közös célszolgálat
Károlyi

Köszvény és csúsz ellen legsikeresebb
a KRIEGNER-féle
RÉPARATOR
1 üveg 2 korona.
Főraktár: KORDNA GYÓRYSZERTÁR, Budapest, Calvin-tér.
10,000 sorsjegy, 55,000 nyeremény.
Nyeremények összege 14,459,000 korona.
KIRÁLYFI ÉS TÁRSA BANKHÁZA
a magy. kir. szab. osztályozású általános kölcsönös hitelintézmény
BUDAPEST, Andrássy-ut 60.
Ellenért megfizetésig! Előszekenyesség! Kiváló szerencse!

Ha őszül a haja,
használd a
„Stella“
vizet, mely nem fest, hanem a
haj eredeti színét adja vissza.
Üvege 2 korona.
ZOLTÁN BÉLA
gyógyszerártervező, 6. és 8. kir.
fensége József főb. udvari ezredese
BUDAPEST,
V. SZABADSÁG-TÉR.

HOMOPATHIAI GYÓGYINTÉZET.
A vérgyógyítás biztos gyógymódi: osthma, szív-,
göncör, légsz. és húrból, az elhárítás, emésztővel ellen.
E gyógyszer megjelölése:
Dr. KOVÁCS J. Gyógyor. orvos
BUDAPEST, V. VÁCZI-KÖRUT 10. I. EM.

Megjelent az új X^{cs} számú
„YOST“ MODELLE
ESZMÉNYI TÖRÉLETSÉGBEN
NÉGYEN PROSPECTUST A
„YOST“ IRÓGÉP RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
BUDAPEST, NEW-YORK

Remek és olcsó fényképek készülnek
RIVOLI
fényképezési és festészeti műtermében
BUDAPEST, VII. KER. KERESPEST-ÚT 30. SZÁM.
!!! Régi kis képek után is sikerült nagytípusok!!!

Hirdetéseket, reklámokat szaksze-
rten, pontosan és legelőszöbben közlöllet
az összes bel- és külföldi lapokban,
valamint naptrákbán az
ÁLTALÁNOS TUDÓSÍTÓ hirdetői
osztály, Budapest, VII., Erzsébet-körút 54.
Tulajdonos: Leopold Gyula szerkesztő.

Hôtel **PÁRIS** szálloda
Szállodás: SIMON PÁL.
BUDAPEST, VI., VÁCZI-KÖRUT 25. SZÁM.
100 szoba 1 frttól feljebb kiszolgálással együtt.
Fürdők, elegáns kávéház, étterem és sörcsar-
nok a házban. Villamos vasúti megállóhely
az összes pályaudvarok és hajók felé.

PLATSCHEK VILMOS
elismert legszolidabb
FÉRFI és GYERMEK-ruha áruháza
Budapest, IV., Központi Városház.
Étvágytalanság, hányinger, fejtá-
jás, gyomorhajok ellen csodáshatású a
**RADITZ-féle
GYOMOR-ELIXIR.**
Ára 1 korona. Postán 6 üveg némaértve.
RADITZ J. „Fehér kereszt“ gyógytára,
BUDAPEST FŐVÁM-TÉR 6. SZÁM.

Dr. SCHLESINGER MIKSA
VIZGYÓGYINTÉZETE Pozsony
ÉS SZANATORIUMA. (Högység).
Künnö hegyi fekvésben, pormentes és szélről védett, 200 kilo-
méternél több jól apolt, regényes hegyi utak. Szigorúan indivi-
dualizáló szakorvosi kezelés. Legmodernebb kényelem, az összes
betegsöbök hygienikusan a legtükröltesebben vannak ábrán-
dozva. Künnö ellátás, mérsékelt árak. Az intézet egész ávan át
nyitva van. — Prospektus-féle felvilágosítással szöglöl:
a dr. SCHLESINGER-féle vizgyógyintézet, Pozsony (Pályaudvar)

Intelligens szerb praeparandista
9 éves fia mellé
vidékre kerestetik; teljes ellátás és
kölesönös megbeszélés folytán megállapítandó
fizetéssel. Az állás e hó 12-ig betöltendő.
Bövebbet e lap kiadóhivatalában.
500 forintot fizetek annak, ki
Bartilla fogvi-
zének használat
mellét (üvege 35 kr.) valaha ismét fogfájást
kap, vagy a szája büzlök. (Csomagolásért külön
10 kr. **Bartilla-Winkler Ed. Wien.**
19/1. Sommergeasse I. Kapható Zombor: Tár-
czay I., gyögyész., Temesváry J., gyögyyszerész
Bács-Bresztölvéc: Gförrer Gyögy.

KLYTHIA A BOR
APOLÁSÁRA
RIZSPOR
Az arezből szépi-
tése és ünomitása.
elegeánsabb toillette-, bál- és szalon-puder tehér, ró-
zsaszín vagy sárga.
Vegyilög megvizsgálva és ajánlva dr. Pohl J. J. es. kir.
tanár által Bécsben.
Elsmerő levelek a legjobb körökből minden dobozhöz
Taussig Gottlieb
es. es. kir. udvari toillette-szappan és illatszergyár,
BECS I., Wollzeile 3. sz.
Kapható Zomborban: **Weidinger S. és Zs.**
kereskedő-cégénél.

Egy doboz 1 frt 20 kr. küldés
utánvétel kvagy az összeg előlegéb-
küldése után.

URANOS **-KÉK**
ruha-mosáshoz
a legjobb kékitöször.
— Törvényesen védve. —
Mosóintézetekben, háztartásokban
a legkedveltebb ruhakékitő.
Oleső és felülmulatlan
kis üveg 24 fillér, tiszteri mo-
sáshoz elegendő. — 1 nagy üveg
1-60 kor., 1/4 üveg 1 kor.
Kapható mindenütt.
Utánzatoktól óvakodjunk!
Kizárólagos gyártói: **HOCHSINGER TESTVÉREK** VEGYÉSZETI GYÁRA **BUDAPEST,
VI., Rózsá-utca 85!**